

ที่ กษ ๑๐๑๑/๖๖๒๕๙



กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง การกำหนดให้วันกล้วยไม้แห่งชาติเป็นวันสำคัญของชาติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการบริหารจัดการกลุ่มสินค้ากล้วยไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗

๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗

๓. ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับวันกล้วยไม้แห่งชาติ

๔. สำเนาหนังสือมูลนิธิภูมิปัญญา - พันธุ์ทิพย์ ที่ ๐๕๔/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๗

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง การกำหนดให้วันกล้วยไม้แห่งชาติเป็นวันสำคัญของชาติ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตกล้วยไม้เขตร้อน (Tropical orchid) อันดับหนึ่งของโลก ยาวนานอย่างต่อเนื่องมากกว่า ๕๐ ปี แต่ด้วยสถานการณ์ในช่วง ๕ ปี ที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๖) มูลค่าการส่งออกกล้วยไม้ตัดดอกในตลาดโลกมีแนวโน้มลดลง จากเดิมสัดส่วนการส่งออกต่างประเทศต่อการใช้ภายในประเทศ ๖๐:๔๐ แต่ในปัจจุบันสัดส่วนมีการเปลี่ยนเป็น ๕๐:๕๐ ที่เกิดจากสภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง ทำให้ต้องมีการส่งเสริมการใช้ภายในประเทศมากขึ้น และเป็นการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ประกอบกับกล้วยไม้ออกผลผลิตมากอยู่ในระหว่างช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนมกราคมของทุกปี เพื่อเป็นการกระตุ้นการใช้ในประเทศที่มากขึ้น และให้สอดคล้องกับช่วงฤดูกาลออกผลผลิตของกล้วยไม้เขตร้อน อีกทั้งยังสามารถให้สาธารณชนได้ตระหนักรู้และเห็นคุณค่าของกล้วยไม้ไทย รวมถึงเป็นการสร้างให้เกิดความภาคภูมิใจในกล้วยไม้ที่เป็นทั้งเอกลักษณ์และภาพลักษณ์ความเป็นชาติไทย จึงเห็นควรเสนอเรื่อง การกำหนดให้วันกล้วยไม้แห่งชาติเป็นวันสำคัญของชาติ มาเพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา และเนื่องจากพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือต้องเสนอคณะรัฐมนตรี และการกำหนดวันสำคัญของชาติที่ผ่านมา ต้องดำเนินการเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๓. สำระสำคัญ...

๓. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ กรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะเลขานุการคณะกรรมการบริหารจัดการกลุ่มสินค้ากล้วยไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ ได้จัดประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ เพื่อพิจารณา และให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้เสนอวันที่ ๑๘ มกราคมของทุกปี เป็น “วันกล้วยไม้แห่งชาติ” เนื่องจากมีความสอดคล้องและเกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญ เหตุการณ์สำคัญ และช่วงเวลา ที่เหมาะสม พร้อมทั้งมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการตามขั้นตอนและระเบียบต่อไป (รายละเอียด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๓.๒ คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ได้มีการประชุม คณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมมีมติรับทราบการกำหนดให้วันที่ ๑๘ มกราคมของทุกปี เป็น “วันกล้วยไม้แห่งชาติ” โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๒.๑ การศึกษาข้อมูลบุคคลที่เกี่ยวข้อง พบว่า จอมพลเรือ จอมพล สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทรงสนพระทัยในการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ เป็นงานอดิเรกตั้งแต่ต้นรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงนิพนธ์และทรงจัดพิมพ์หนังสือ ชื่อ “ตำราเล่นกล้วยไม้” เล่มแรกของประเทศไทย เพื่อเผยแพร่ความรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ เป็นงานอดิเรก เมื่อปี ๒๔๖๐ ในวงกว้าง จนได้รับการยกย่องให้ทรงเป็น “พระบิดาวงการกล้วยไม้ของประเทศไทย”

๓.๒.๒ เหตุการณ์สำคัญของกล้วยไม้กับประวัติศาสตร์ชาติไทย ประเทศไทยได้รับเกียรติ ให้เป็นเจ้าภาพจัดงาน the 9th World Orchid Conference Bangkok 1978 เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๒๑ ณ สวนสามพราน จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นการจัดงานกล้วยไม้ในระดับนานาชาติครั้งแรกในประเทศไทย และมีผู้เข้าร่วมงานประชุมกว่า ๓,๐๐๐ คน จาก ๔๑ ประเทศทั่วโลก อีกทั้ง ไพรชณีย์ไทยได้ออกแสดงมัมบูชุดการประชุมกล้วยไม้โลกครั้งที่ ๙ ปี ๒๕๒๑ เป็นการนำภาพกล้วยไม้มาจัดทำเป็นครั้งแรก

๓.๒.๓ ในช่วงเดือนมกราคมของทุกปี เป็นช่วงที่ดอกกล้วยไม้สกุลหวายมีคุณภาพดี และดอกไม้ความสวยงามที่สุด โดยเฉพาะกล้วยไม้เอื้องพันธุ์ต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังมีกล้วยไม้พื้นเมือง กล้วยไม้สกุลช้าง กล้วยไม้ลูกผสมต่าง ๆ และกล้วยไม้อีกหลายสายพันธุ์ ที่ให้ผลผลิตดีในช่วงเดือนมกราคม เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์กล้วยไม้ของประเทศไทยให้ผู้สนใจทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจากทั่วทุกมุมโลกได้รู้จักกล้วยไม้ไทยอย่างแพร่หลาย

๓.๒.๔ กรมส่งเสริมการเกษตรได้จัดประชุมและรับฟังความคิดเห็นร่วมกับองค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๗ ณ ห้องประชุมศูนย์ปฏิบัติการกรมส่งเสริมการเกษตร โดยที่ประชุมสนับสนุนการผลักดันให้มีการประกาศวันกล้วยไม้แห่งชาติให้เป็นรูปธรรม เพื่อเป็นการระลึกถึง จอมพลเรือ จอมพล สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต โดยอ้างอิง จากวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๔๘๗ ซึ่งเป็นวันสิ้นพระชนม์ อันเป็นที่มาของการเสนอให้กำหนดวันที่ ๑๘ มกราคม ของทุกปี เป็น “วันกล้วยไม้แห่งชาติ” โดยไม่ถือเป็นวันหยุดราชการ อีกทั้งยังต่อยอดการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ ผลิตภัณฑ์กล้วยไม้ไทยในวงกว้างต่อไป (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓.๓ กล้วยไม้ไทย มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจในประเทศไทย ซึ่งประเทศไทยเป็นผู้ผลิต และส่งออกกล้วยไม้เขตร้อน (Tropical orchid) อันดับ ๑ ของตลาดโลก พันธุ์ที่ส่งออกหลัก ได้แก่ สกุลหวาย สกุลอะแรนดา แวนดา และออนซิเดียม อีกทั้งประเทศไทยยังเป็นแหล่งพันธุ์กรรมของกล้วยไม้เขตร้อน ที่สมบูรณ์ในธรรมชาติมากกว่า ๑,๒๐๐ ชนิด และเป็นแหล่งกระจายพันธุ์ของกล้วยไม้พันธุ์แท้ (Species) ที่มีความหลากหลายของกล้วยไม้ไทยทั้งชนิดแท้และลูกผสม จึงเป็นที่ยอมรับในระดับโลก และได้รับการขนานนาม เป็น Land of Orchid แห่งหนึ่งของโลก (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๓.๔ มุลนิธิจุมภฏ - พันธุ์ทิพย์ ได้มีหนังสือ ที่ ๐๕๔/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๗ ประธานมุลนิธิ โดยหม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ บริพัตร ได้ดำเนินการเรียนถามความเห็นสมาชิกราชสกุลบริพัตร ผู้อาวุโส ซึ่งต่างให้ความเห็นชอบแล้ว จึงสามารถนำวันครบรอบวันสิ้นพระชนม์จอมพลเรือ จอมพล สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต วันที่ ๑๘ มกราคม ไปบรรจุเป็น “วันกล้วยไม้แห่งชาติ” ได้ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๔.๑ เป็นการประกาศให้สาธารณชนเกิดความตระหนักรู้มากยิ่งขึ้นถึงคุณค่าของกล้วยไม้ไทย ให้เป็นที่รับรู้ในวงกว้างทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

๔.๒ เป็นโอกาสอันดีในการสร้างให้เกิดความภาคภูมิใจในกล้วยไม้ที่เป็นทั้งเอกลักษณ์ และภาพลักษณ์ความเป็นชาติไทย

๔.๓ เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านผลิตและการส่งออกกล้วยไม้ของประเทศ

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ให้ความเห็นชอบกำหนดให้วันที่ ๑๘ มกราคมของทุกปี เป็นวันกล้วยไม้แห่งชาติ เป็นวันสำคัญของชาติ โดยไม่ถือเป็นวันหยุดราชการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นางนฤมล ภิญโญสินวัฒน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมส่งเสริมการเกษตร

โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๑๕๐๑

E-mail : flowerdoae@gmail.com